

Učni načrt

Predmet

TROBENTA

1. Opredelitev predmeta
2. Splošni cilji predmeta
3. Operativni cilji predmeta – dejavnosti
4. Operativni cilji predmeta – vsebine
5. Standardi znanja
6. Didaktična priporočila
7. Izvedbeni standardi in normativi

1. OPREDELITEV PREDMETA

Omemba trobente sega v biblični čas, njen zvok je spremljal zgodovino človeštva skozi vsa stoletja, najsi gre za trobente Jeriha ali egipčanske, kar pričata dve iz Tutankamonovih časov. Uporabljali so jih Asirci in Judje, pri antičnih narodih so se uporabljale kot ritualni ali ritmični inštrumenti. V srednjem veku zasledimo trobento v Pesmi o Rolandu (zgodnje 12. st.). V baroku je zablestela z glasbo, ki so jo pisali zanjo J. S. Bach, G. F. Händel, G. P. Telemann. Haydn ji je posvetil znameniti koncert v obdobju klasike, sledi mu J. N. Hummel. V 19. stoletju je z iznajdbo ventilov postala možno igranje kromatike in s tem je trobenta potrdila svojo zvočnost. Veliki mojstri glasbe so ji namenjali vedno več pozornosti in jo enakovredno z drugimi inštrumenti uvrščali v svoje partiture. Med prvimi so bili Meyer, Berlioz in Wagner. Igranje je postajalo vedno bolj virtuosno in vrhunsko. Trobenta je povsem primerljiva s pihalni in godalni v orkestru. Virtuozni, kot so M. Andre, H. Handerberger, L. Armstrong, so vplivali na razširjenost po vsem svetu. Nanjo je mogoče igrati tako rekoč vse – od klasike do jazza in moderne glasbe. Občutiti in zaigrati v stilu, ki mu skladba pripada, postavlja trobentačem vedno nove in kompleksnejše naloge.

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

UČENCI:

- se oblikujejo v vsestransko razvito osebnost s pozitivnim odnosom do dela, umetnosti in potrebe po izpopolnjevanju in razvoju,
- razvijajo glasbeno kulturo in smisel za glasbo:
 - prebujajo interes in ljubezen do glasbe in glasbenega izražanja,
 - vzpostavljajo naravne vezi razvoja umetniškega mišljenja, sluha, ob spoznavanju zakonitosti glasbenega izraza in glasbenih oblik ob pomoči tehnike,
 - pridobivajo motorične spretnosti in veščine, potrebne za izvajanje in zapisovanje glasbe,
 - razvijajo natančne ritmične predstave,
 - se navajajo na samonadzor in nadzor zvoka,
 - razvijajo analitično obvladovanje notnega teksta,
 - se usposablajo za samostojno delo in nadaljnje glasbeno izobraževanje,
 - se usposablajo za samostojno izvajanje glasbenih del in igranje v komornih skupinah ter orkestrih.

3. OPERATIVNI CILJI PREDMETA – DEJAVNOSTI

Učenci:	NIŽJA STOPNJA		VIŠJA STOPNJA
	1. in 2. razred	3., 4., 5. in 6. razred	7. in 8. razred
igrajo na trobento;	<ul style="list-style-type: none"> • spoznajo trobento in njene značilnosti, • dihanje, • povezujejo tone v skupine, • usklajujejo jezik s prsti desne roke, • igrajo krajše skladbe, • igrajo preprostejše etude, • igrajo lestvice in akorde, • učijo se igranja z lista, • učijo se igranja na pamet; 	<ul style="list-style-type: none"> • razvijajo obseg trobente navzgor in navzdol, • spoznavajo, razumejo in igrajo vsa notna trajanja in pavze v dvo-, tri- in štiričetrtninskem in osminkem taktovskem načinu, • igrajo zahtevnejše skladbe, • igrajo durove in molove lestvice, po možnosti v dveh oktavah z akordi, • igrajo zahtevnejše etude, • igrajo z lista, • igrajo po slušni zaznavi, • igrajo na pamet; 	<ul style="list-style-type: none"> • razvijajo tehniko igranja trobente, • igrajo zahtevne skladbe, • razvijejo igro z lista, • spoznajo, razumejo in igrajo transpozicijo, • igrajo na pamet, • igrajo v različni glasbeni sestavi, • spoznajo in igrajo kromatično lestvico, • igrajo celotonska lestvico, • igrajo lestvice čez dve oktavi razloženo, • igrajo zahtevnejše etude: <ul style="list-style-type: none"> – igrajo že ciklične skladbe;
solfedžirajo;	<ul style="list-style-type: none"> • berejo parlato, • pojejo in igrajo slovenske ljudske in druge pesmi ter vaje iz literature, ki jo igrajo, • v mislih štejejo dobe (lahko z metronomom), • natančno upoštevajo trajanje tonov; 	<ul style="list-style-type: none"> • berejo parlato etude in skladbe, ki jih igrajo, • pojejo ljudske pesmi in druge skladbe, ki jih igrajo, • štejejo dobe – metronom, • natančno upoštevajo trajanje tonov, • pojejo zahtevne intervale v etudah; 	<ul style="list-style-type: none"> • pojejo skladbe, ki jih igrajo, • štejejo dobe s pomočjo metronoma, • natančno upoštevajo trajanje tonov, • pojejo zahtevne intervale;
oblikujejo zvok;	<ul style="list-style-type: none"> • spoznajo trobento in njene značilnosti, • nastavek, • ataka, • igrajo non legato in legato, • igrajo vodoravno igro, • vodijo ton, • uporabijo preproste dinamične kontraste (glasno, tiho), • za spreminjanje višine tona uporabljajo vokala (A-I); 	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo vodoravno igro, • igrajo non legato in legato, • razvijajo fleksibilnost (prožnost ustnic), • vodijo ton, • razumejo, upoštevajo in izvajajo natančno artikulacijo (legato, non legato), • prepihujejo alikvotne tone (tudi s pomočjo vokalov A-I): <ul style="list-style-type: none"> – uporabijo dinamične kontraste (p, mp, mf, f); 	<ul style="list-style-type: none"> • spoznajo, razumejo in igrajo bende (prevoje) in navpično igro, • spoznajo, razumejo in igrajo pedalne tone, • razvijejo vse tehnične prvine, (fleksibilnost, dvojni, trojni jezik), • nadzorujejo trajanje in kakovost tona (jakost, barva), • hitrejši prepihujejo – Irons, Schlossberg, <ul style="list-style-type: none"> – uporabijo artikulacijo vseh vrst, • širijo dinamični razpon;

igrajo v skupini;	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo dvoglasne skladbe ob učiteljevi spremljavi in obrnjeno; 	<ul style="list-style-type: none"> • navadijo se na skupinsko igro z lažjimi skladbami, • igrajo preproste skladbice v duetih, triih ali večjih komornih skupinah, • po svojih sposobnostih igrajo v orkestru, • predelujejo literaturo za šolske in zunajšolske orkestre; 	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo zahtevne skladbe v različnih zasedbah, • igrajo v orkestrih, • predelujejo literaturo za šolske in zunajšolske orkestre;
ustvarjajo;	<ul style="list-style-type: none"> • poslušajo posnetke svojega igranja; 	<ul style="list-style-type: none"> • poslušajo posnetke svojega igranja in igranja drugih, • izvajajo lastne skladbe; 	<ul style="list-style-type: none"> • uporabijo sodobne učne pripomočke (video, računalnik, gramofon, vokman, kasetofon);
spoznavajo, ocenjujejo in vrednotijo glasbo.	<ul style="list-style-type: none"> • razumejo preprosto notno sliko, • praktično uporabljajo sestavine glasbene teorije, • spoznavajo osnovne značilnosti zvoka (višina, trajanje, barva, jakost), • povezujejo tone v skupine prek motivov, fraz in period do eno-, dvo- in tridelnih pesemskih oblik, • poznajo dele trobente in njihove funkcije, • razlikujejo značaje skladb (veselo, otožno, šaljivo, razigrano), • prepoznajo razlike med grobim in kultiviranim igranjem. 	<ul style="list-style-type: none"> • praktično uporabijo sestavine glasbene teorije, • poglobijo občutek za tempo in dinamiko, • spoznajo nove glasbene oblike, • poznajo zgodovinski razvoj trobente, • ocenijo lastne izvedbe (nastopi) in razvijejo kritičen odnos do svojega igranja, • ob poslušanju drugih primerjajo svoje znanje, • razvijejo pozitivni tekmovalni duh, • spoznajo zgodovinski razvoj glasbe na Slovenskem, seznanijo se z lažjimi skladbami slovenskih avtorjev. 	<ul style="list-style-type: none"> • praktično uporabijo sestavine glasbene teorije, • poglobijo občutek za tempo, dinamiko, • poglobijo poznavanje inštrumenta, • oblikujejo kriterije vrednotenja glasbe s primerjavo lastnih skladb z drugimi (nastopi drugih učencev, koncerti, avdio- in videoposnetki ...), • izkustveno, razumsko in čustveno ocenijo in ovrednotijo izvajano glasbo, • spoznajo zahtevnejše skladbe slovenskih in drugih evropskih avtorjev.
Dodatni pouk	Intenzivnejše razvijanje tehničnih in muzikalnih prvin do stopnje celovitega uresničevanja ciljev in brezhibnega obvladovanja vsebin, načrtovanih za posamezni razred oziroma stopnjo izobraževanja.		

4. OPERATIVNI CILJI PREDMETA – VSEBINE

1. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- drža telesa in trobente,
- dihanje,
- nastavek,
- igranje na ustnik in trobento,
- vodenje tona (prvih šest Schlossbergovih vaj),
- dinamične prvine p, mf, f,
- spoznavajo, razumejo in igrajo notne vrednosti: celinke, polovinke, četrтинke in osminke z istoimenskimi pavzami,
- igrajo non legato, legato,
- berejo parlato,
- pojejo in igrajo slovenske ljudske in druge pesmi.

LESTVICE:

- igrajo durove lestvice po obsegu.

ŠOLE – METODE:

- P. Thibaut: ABC du jeune Trompettiste, vol. 1 (Billadot),
- J. Assante: Le Debitante Trompetiste,
- B. Pearson: Best On Class, Book 1, Trompet, Cornet (Kjos),
- F. Weber, H. Vincent: Cornet Student (Belwin),
- J. Porret: Methode Progressive,
- T. Botma-J. Kastelein: Hören, lesen, spielen (de Haske), 1. del.

SKLADBE:

- S. Hering: Easy Pieces for the Young Trumpeter,
- J. Usov: Hrestomatija, 1. del,
- J. Maas: Pavane,
- D. Guyot: Chanson Douce,
- D. Guyot: Premier Choral,
- D. Guyot: Barcarolle,
- J. Porret: Miniconcertini, št. 1–4,
- S. Lašič-S. Peterka: Zbirka skladb za trobento, 1. zvezek.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

2. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- razvijajo tehniko igranja trobente,
- igrajo na ustnik,
- ritmično berejo note – parlato in solfedžirajo ljudske pesmi in vaje iz literature, jih tudi igrajo,
- igrajo non legato, legato,
- višino tona spreminjajo z vokali A in 1,
- igrajo vodoravno,
- vodijo ton (prvih šest Schlossbergovih vaj),
- spoznajo, razumejo in igrajo osminko triolo ter šestnajstinke in istoimenske pavze, igrajo punktirane četrtnke in osminke ter istoimenske pavze v dvo-, tri- in štiričetrtinskem taktovskem načinu.

LESTVICE:

- igrajo durove in molove lestvice s trozvoki.

ŠOLE – METODE:

- P. Thibaut: ABC du jeune Trompettiste, vol. 1 (Billadot),
- F. Weber, H. Vincent: Cornet Student (Belwin),
- J. Porret: Methode Progressive,
- H. Mitchell: Trumpet Method, Book 1,
- A Besançon: 70 Etudes Progressives, vol. 1,
- R. Bouche J. Robert: 20 Etudes Melodiques,
- T. Botma-J. Kastelein: Hören, lesen, spielen (de Haske), 1. del.

SKLADBE:

- J. Porret: Miniconcertino, No. 5, 6,
- J. Usov: Hrestomatija, 1. del,
- S. Lašič, S. Peterka: Zbirka skladb za trobento, 1. del,
- S. Herring: Easy Pieces for the Young Trumpeter,
- G. Louis Carr'ierre: Menuet Lent,
- P. Pollin, H. Classens: La Trompette Clasique, vol. A,
- J. Robert: Mini Concertino, No. 1.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- durova in molova lestvica s trozvoki (na pamet),
- dve etudi različnega karakterja,
- ena skladbica s klavirsko spremljavo (na pamet).

NAPREDOVANJE

Potrebni pogoj za prehod v drugo obdobje nižje stopnje je uspešno opravljen izpit za 2. razred.

3. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- razvijajo obseg trobente navzgor in navzdol,
- pojejo in igrajo ljudske pesmi,
- igrajo vodoravno igro,
- igrajo non legato in legato igro,
- razvijajo fleksibilnost (prožnost ustnic), prepihujejo alikvotne tone,
- vodijo ton (prvih šest Schlossbergovih vaj),
- spoznajo, razumejo in igrajo vsa notna trajanja in pavze v dvo-, tri- in štiričetrtinskem ter osminkem taktovskem načinu,
- razumejo in izvajajo legato in non legato ter natančno artikulacijo,
- obvladujejo dinamične prvine od pp do f, akcente in agogiko,
- igrajo v duetu in triu,
- o izvedenih skladbah razpravljajo.

LESTVICE:

- igrajo durove in molove lestvice s trozvoki in septakordi, po možnosti čez dve oktavi, v različnih načinih, artikulacijah in hitrostih.

ŠOLE – METODE:

- W. Reger: Talking Trumpet,
- F. Weber, H. Vincent: Cornet Student, vol. 1,
- H. Mitchell: Trumpet Method, Book 1,
- A. Besancon: 70 Etudes Progresives, vol. 1,
- R. Bouche, J. Robert: 20 Etudes Melodiques,
- J. Porret: Methode Progressive,
- T. Botma-J. Kastelein: Hören, lesen, spielen, 1. del,
- J. Thompson: Bussing basics, 1. del.

SKLADBE:

- J. Kauffmann: Andantino et. Allegro,
- G. Huuck: Kleine Stucke,
- P. Pollin – H. Classens: La Trompette Clasique, vol. A,
- L. V. Beethoven: Minuetto (Kendor – 6107),
- F. J. Haydn: Country Dance (Kendor – 6144C),
- W. A. Mozart: Allegretto (Kendor – 6106),
- S. Lašič, S. Peterka: Zbirka skladb za trobento, 1. del,
- Borst, I. Bogar: Trompetenmusik für anfangler,
- H. A Vandercook: Trumpet Stars, vol. 1,
- J. S. Bach: Aria (Ed. R. Martin).

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- durova in molova lestvica s trozvoki (na pamet),
- dve etudi različnega karakterja,
- ena skladbica s klavirsko spremljavo (na pamet).

4. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- razvijanje že naštetih tehničnih prvin iz tretjega razreda,
- igrajo non legato, staccato, legato, marcato, sforzato,
- razvijajo fleksibilnost in obseg inštrumenta navzgor in navzdol,
- vodijo ton,
- igrajo vodoravno igro.

LESTVICE:

- igrajo durove in molove lestvice s trozvoki in septakordi, po možnosti čez dve oktavi, v različnih načinih, artikulacijah in hitrostih.

ŠOLE – METODE:

- W. Reger: Talking Trumpet,
- H. Mitchell: Trumpet Method, Book 1,
- A. Besancon: 70 Etudes Progressives, vol. 2,
- R. Bouche, J. Robert: 20 Etudes Melodiques,
- J. Porret: Methode Progressive,
- T. Botma-J. Kastelein: Hören, lesen, spielen, 2. del,
- J. Thompson: Buzzing Basics, 1. del.

SKLADBE:

- H. A. Vandercook: Trumpet Stars, vol. 1, 2,
- A. Rubinstein: Melodie Celebre,
- L. Legron: 1er Solo,
- L. B. Smith: Diana,
- P. Hilgeman: Baroque is Back,
- J. S. Bach: O Jesus Que Ma Iole Demeure (Martin),
- J. Porret: Concertino, No. 3,
- S. Lasič, S. Peterka: Zbirka skladb za trobento, 2. del,
- Tenaglia, J. Kreiger: Aria, Allegro (B Fitzgerald),
- P. Pollin, H. Classens: La Trompette Clasique, vol. A,
- C.-H. Joubert: Jeu de Trompette.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- durova in molova lestvica s kvintakordi in septakordi, razloženo čez dve oktavi,
- dve etudi različnega karakterja,
- dve skladbi s klavirsko spremljavo (ena na pamet).

5. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- razvijajo tehniko igranja trobente,
- igrajo kromatično lestvico,
- igrajo bende, prevoje in pedalne tone,
- spoznajo, razumejo in igrajo vertikalno igro,
- solfedžirajo tekst, ki ga igrajo,
- igrajo kombinirano, vodoravno in navpično igro,
- poznajo, razumejo in igrajo transpozicijo,
- razumejo in spoznajo notne vrednosti kvintola in sedmola z istoimenskimi pavzami,
- spoznajo in obvladujejo 5/4, 7/4, 5/8, 7/8 in polovinske taktovske načine,
- igrajo v šolskih in amaterskih komornih skupinah in orkestrih.

LESTVICE:

- igrajo durove in molove lestvice s trozvoki in septakordi, po možnosti čez dve oktavi, v različnih načinih, artikulacijah in hitrostih.

ETUDE:

- J. B. Arban: Metoda, 1. del,
- H. Mitchell: Trumpet Method, Book 1,
- A. Besancon: 70 Petites Etudes Progressives, vol. 2,
- R. Bouche-J. Robert: 16 Etudes Melodiques et Progressives,
- R. Cafarelli: 100 Studi Melodici,
- A. Vizzutti: Trumpet Method, Book 1.

SKLADBE:

- A. Rubinstein: Melodie Celebre,
- J. Porret: Concertino, No. 1, 19,
- F. Schubert: La Truite (Martin),
- W. A. Mozart: Sonatina (Kendor 6140D),
- A. Relin: Premier Solo,
- J. Gallet: Complainte et Cortege,
- J.-B. Beauchamp: Kabaret,
- F. Schubert: Ave Maria (Martin).

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- durova in molova lestvica s trozvoki, dominanten in zmanjšan septakord čez dve oktavi, razloženo v osminkah in šestnajstinkah,
- dve etudi različnega karakterja,
- dve skladbi s klavirsko spremljavo (ena na pamet).

6. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- razvijajo tehniko fleksibilnosti in obseg,
- igrajo vodoravno in navpično igro,
- igrajo dvojni in trojni staccato,
- igrajo kromatične in celotonske lestvice,
- solfedžirajo in transponirajo tekst, ki ga igrajo,
- igrajo v različnih šolskih in amaterskih komornih skupinah in orkestrih.

LESTVICE:

- igrajo durove in molove lestvice s trozvoki in septakordi, po možnosti čez dve oktavi, v različnih načinih, artikulacijah in hitrostih.

ETUDE:

- J. B. Arban: Metoda, 1., 2. del,
- H. Mitchell: Trumpet Method, Book 1, 2,
- Bouche-Robert: 16 Etudes Melodiques et Progressives,
- A. Besancon: 70 Etudes Progressives vol. 2,
- R. Cafarelli: 100 melodičnih etud za transpozicijo,
- Liesering: Šola za transpozicijo,
- A. Vizzutti: Trumpet Method, Book 1,
- T. Botma-J. Kastelein: Hören, lesen, spielen, 2. del.

SKLADBE:

• J. Porret: Concertino No. 2, 4, • M. Poot: Humoresque, • J. B. Loeillet: Sonate en Sib, • S. Lašič-S. Peterka: Zbirka skladb za trobento, 2. del, • F. Aubin: Marche de Raphael le Chat, La Promenade de ..., • G. F. Haendel: Concertino,	• J. de Haan: Musica Religiosa, • R. Gaudron: Souvenir D' Asie, Andante et Allegro Comodo, • A. Corelli: Sonate en Fa, • G. Touvron: Essai dans le Style Ancien, • B. Fitzgerald: Italian Suite, English Suite, • P. Pollin, H. Classens: La Trompette Clasique, vol. A, B.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- durova in molova lestvica s pripadajočimi kvintakordi in septakordi, razloženo čez dve oktavi v osminkah in šestnajstinkah,
- dve etudi različnega karakterja,
- dve skladbi s klavirsko spremljavo (ena na pamet).

NAPREDOVANJE

Za prehod na višjo stopnjo izobraževanja mora učenec na izpitu za 6. razred trobente pokazati dobro obvladovanje vseh tehničnih in muzikalnih elementov igre in pridobiti pozitivno mnenje izpitne komisije.

7. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- širijo obseg navzgor in navzdol,
- razvijajo tehniko fleksibilnosti,
- igrajo dvojni ali trojni staccato,
- igrajo vodoravno in navpično igro,
- igrajo durove, molove, kromatične in celotonske lestvice,
- solfedžirajo in transponirajo tekst, ki ga igrajo,
- igrajo v različnih šolskih in amaterskih komornih skupinah in orkestrih.

LESTVICE:

- igrajo durove in molove lestvice s trozvoki in septakord (D7, zm7) čez dve oktavi, v različnih načinih, artikulacijah, hitrostih ter razloženo. Igrajo tudi poltonske in celotonske lestvice.

ETUDE:

- J. B. Arban: Metoda, 1., 2. del,
- H. Mitchell: Trumpet Method, Book 1, 2,
- Earl D. Irons: 27 Groups,
- C. Kopprasch: 60 Etud, 1. del (izbor),
- G. Senon: 132 Etud; zvezek,
- A. M. Lagorce: Petites etudes concertantes (izbor),
- H. Branch: Pedal tones,
- J. Stamp: Warm ups+ studies,
- J. Thompson: The buzzing book,
- H. L. Clarke: Technical studies,
- M. Bordogni: Vokalize, vol. 1.

SKLADBE:

- G. F. Haendel: Sonate en Fa,
- R. Calmel: Angkor thom,
- G. Balay: Petit piece concertante,
- J. Porret Concertino N8 20,
- H. L. Clarke: Victory,
- P. Pollin, H. Classens: La trompette classique, vol. B,C.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- durova in molova lestvica s pripadajočimi kvintakordi in septakordi, razloženo čez dve oktavi v osminkah in šestnajstinkah,
- dve etudi različnega karakterja,
- dve skladbi različnega stilnega obdobja s klavirsko spremljavo (ena na pamet).

8. razred

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE TER TEORETIČNE VSEBINE:

- širijo obseg navzgor in navzdol,
- širijo dinamiko in dinamične nianse,
- razvijajo tehniko fleksibilnosti,
- razvijajo hitrost dvojnega in trojnega staccata,
- transponirajo,
- analizirajo skladbe, frazirajo,
- solfedžirajo etude (mel) in skladbe,
- igrajo v orkestrih, komornih skupinah, v različnih sestavih v šoli in izven nje.

LESTVICE:

- igrajo durove, molove, poltonske, celotonske lestvice, trozvoke, dominantne in zmanjšane septakorde.

ETUDE:

- J. B. Arban: Metoda, 1., 2. del,
- H. L. Clarke: Technical studies,
- M. Schlossberg: Warm ups and technical studies,
- B. Lin: Lip flexibilities,
- C. Kopprasch: 60 Etud, 1. del,
- G. Senon: 132 Etud, zvezek A, B,
- A. M. Lagorce: Petites etudes concertantes,
- J. Stamp: Warm ups + studies,
- J. Thompson: The buzzing book,
- M. Bordogni: Vocalises: vol 1.

SKLADBE:

- G. Balay: Andante et. Allegro,
- R. Deffoser: Les gammes en vacances,
- G.F. Haendel: Aria con variazioni,
- A. Lortzing: Thema mit variationen,
- H. L. Clarke: The maid of the mist,
- H. Purcel: Sonata,
- B. Fitzgerald: Gaelic suite,
- G. Torelli: Koncert,
- E. Cools: Solo de concours.

OPOMBE:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

IZPITNE VSEBINE:

- durova in molova lestvica s pripadajočimi trozvoki in septakordi, tudi razloženo,
- dve etudi različnega karakterja,
- dve skladbi s klavirsko spremljavo različnega stilnega obdobja, po možnosti ena na pamet.

Priporočljivo oziroma pričakovano je, da učenec po osmih letih šolanja izvede samostojni recital. Del programa naj igra na pamet.

5. STANDARDI ZNANJA

Standardi znanja, ki se letno preverjajo z izpitnim nastopom, so vezani na operativne cilje predmeta in vzorce literature za posamezni razred.

Ob koncu nižje stopnje imajo učenci že razvito tehniko in oblikovan ton. Razumejo in igrajo notne vrednosti: celinke, polovinke, četrтинke, osminke, osminske triole, šestnajstinke, punktirane note in istoimenske pavze v četrтинskem in osminskem taktovskem načinu. Tekoče igrajo durove in vse tri molove lestvice s trozvoki in septakordi po obsegu, odvisnem od posameznika. Znajo se že sami uglasiti.

Ob koncu višje stopnje morajo učenci pri izvajanju že kazati razumevanje različnih stilov (klasika, jazz ...). Razumejo in igrajo etude v različnih taktovskih načinih, tudi na primer 5 osmink z ritmičnimi posebnostmi, kvintolami in septolami. Obvladujejo že igranje bendov – prevojev in pedalnih tonov, kar pomaga pri kakovosti in intonaciji tona: dvojni in trojni jezik ter transpozicijo (orkestri!). Lestvice igrajo tekoče čez dve oktavi z izenačenim registrom, pripadajočimi trozvoki in septakordi, v različnih tempih, dinamiki in artikulaciji. Skladbe igrajo tekoče in z izrazom.

6. DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Temeljna naloga, ki jo morajo učitelji izpolniti po tem učnem načrtu, je razvijanje ljubezni do glasbe in ustvarjanja potrebe po muziciranju. Zaradi individualnega pristopa k učencu naj ta učni načrt ne pomeni toge obveznosti za učitelja, temveč naj mu bo v orientacijo in pomoč pri razvoju mladega glasbenika. Sistematično razvrščeno gradivo nakazuje težavnostno stopnjo. Pri pouku na nižji stopnji porabimo polovico učnega časa za tehniko, drugo polovico pa za etude in skladbe. Veliko pozornost in skrb moramo posvetiti postavitvi ustnika, začetku tona in intonaciji. Učenca je treba nenehno opozarjati in spodbujati k pravilni telesni drži in drži inštrumenta, poziciji ustnika in pravilnemu sproščnemu dihanju. Priporočljivo je, da se učenci začnejo učiti trobento s kornetom in manjšim ustnikom (odvisno od posameznika).

Pomembno je, da učenci pojejo ljudske in druge znane pesmice (kasneje solfedžirajo). Pri petju se v ustih premika mehko nebo, kar je ključnega pomena za vodoravno igro na inštrumentu. Pesmico, ki jo poje, naj tudi igra ter naj bo pozoren na premikanje jezika in mehkega neba med petjem in igranjem. V obeh primerih mora biti stanje v ustih nespremenjeno.

Priporočljivo je tudi izvajati tako imenovane simulacije nastopa. Ko je učenec končal prvi del ure (tonske vaje, tehnika), simuliramo nastop pred učiteljem tako, kot da igra pred občinstvom na koncertnem odru. Prihod na oder, priklon, začetek skladbe, skladbo naj igra tekoče, kot na nastopu, zaključek, priklon in odhod z odra.

Na višji stopnji se več časa posveti izdelavi skladb in etud in s tem povezanega glasbenega izraza, pri čemer upoštevamo učenčevo individualno sposobnost. Pomembni so nastopi doma pred starši ter šolski in javni nastopi. Učenci naj nastopajo ves čas izobraževanja – kot solisti ali skupinsko.

NEKAJ PREDLOGOV ZA ZAČETEK!

Tehnika dihanja

Pozorni moramo biti predvsem na to, da učenec vdihne čim bolj sproščeno.

Tehnika nastavka

Izgovorimo zlog "dim", ustnik postavimo na sredino ustnic in pihnemo zrak skozi ustnice "dim" – -: ustnik – -: zrak.

Igranje na ustnik

Igranje na ustnik je pomembno; učenci lahko igrajo na ustnik tehnične vaje kot tudi lažje pesmice ali druge skladbe.

Oblikovanje in vodenje tona

V tej točki, ki je zelo pomembna, učenci imitirajo učitelja. Priporočljivo je, da učitelj učencu igra na urah inštrumenta, tako da ima ta že od samega začetka jasno predstavo o oblikovanju in vodenju tona.

Jezik – ataka

Na začetku učenci lahko uporabljajo zračno atako, samo z zrakom in zlogom "pu" za samostojne tone, druge atakirajo na normalni "ta". Kasneje preidejo tudi z začetno atako "ta".

Atako "pu" vedno uporabljamo po vdihu in ne med toni.

Vaje za intonacijo

Kontrola s klavirjem: akordi, harmonični intervali.

7. IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI

Materialni pogoji

Cilji vzgojno-izobraževalnega procesa trobente zahtevajo za svoje uresničevanje primerno veliko, zračno, akustično, ustrezno ter zvočno izolirano učilnico. Opremljena mora biti z dobro uglašnim klavirjem ali pianinom, metronomom, avtomatičnim uglaševalcem, ogledalom ter sredstvi za reprodukcijo zvočnih posnetkov.

Pogoji za vpis

Primerna starost in glasbene ter fizične dispozicije za igranje na trobenti, ki jih kandidat dokaže na sprejemnem preizkusu.

Preverjanje in ocenjevanje

Znanje preverjamo in ocenjujemo pri pouku, na internih in javnih nastopih ter ob koncu šolskega leta pri izpitih. Ocene oblikujemo v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v glasbenih šolah.